

embert a többi, sorára váró alkotó elé helyezi a sors, illetve a Kiadó kegye. Hiszen két és fél év alatt nem kevesebb, mint hét kötete jelent meg, annyi, mint másnak tíz-szer annyi idő alatt sem.

A *Szociográfia* csaknem 150 oldalas, vastkosabb füzet az *Égetni viszik?* című versfüzernél.

Vajon bizonyít-e, garantál-e a mennyiség minőségét is?

Álló és mozgó képek mozaikjából rajzolódik elénk a tanya és környéke, a táj, »A hirtelen támadt viharban« s benne az ember a maga esendőségével, azzal a bizonyos brasnyói hangulatmántással nyakon öntve, mesterséges feketével injekciózva. Ezek az életképek, a portrévázlatok ugyan aránylag intenzív megjelölési erőre, sőt elmagyolt rutinmunkára vallanak. Már-már elhiszszük azt, hogy Brasnyó Istvántól is van egy-egy halvány vonalnyi mondjuk Homonnaiiban, Pecsénkában, Burbachnéban, Zéltityben stb.

Olvasás közben jön rá a versbarát: »Ez a ritka termékenységű szerző becsapott engem.«

Versék-e ezek?

Igaz, ki tudná meghatározni, mi is az a Vers?

De nézzük csak: ha egymás végébe ragasztgatjuk a sorokat, ha ki-

nyújtjuk, akár valami rugót, akkor azonnal átalakul. Kispróza lesz belőle, talán pontos, de hideg és lélektelen antipoézissal, itt-ott egy-egy erős kántrúmmal, krajcáros közhelyekkel, és a könyv fölött elpazarolt idő keserű emléke marad meg csupán...

Az analízis vegyelemei pedig maguk a gépiesen ismétlődő képek a brasnyói valóság talán sajátos, de könyörtelen lélekévására...

Az *Égetni viszik?*-ben már sokkal több a líra, a közvetlen beszéd, a testmellegből fakadó élményrajz, a tiszta, a póz nélküli, igaz, gyöngyfényű gondolat.

Itt Brasnyó a mikrovilág rezzenéseire figyel, a tudat rejtett kamráiból hozza napvilágra a mélyrétegek ismeretlen szépségű kincses kósarát.

A jövő Brasnyó-prózájának talán ezen az úton kellene továbbhaladnia, mert érezzük, s talán maga a szerző is érzi, hogy holtpontra jutott...

Brasnyó István irodalmunk erős katonája.

Éppen ezért nem lehet megalkuvó, nem szabad, hogy mennyiségi, »nagyüzemi« termelését selejtárura pazarolja.

Akánki biztatná...

MOLNÁR CS. ATTILA

KÖLTŐK A TISZA PARTJÁN

Septembarska Kanjiža — Kanizsa szeptemberben.

A kanizsai írótábor 1. füzeté.

Közégi Művelődési Közösség, Kanizsa, 1973.

Érdekes kiadvány került a kezünkbe a napokban. Nem könyv, legalább is a szó igényesebb értelmében nem az, hanem csupán egy kis füzet. Nem is nyomdából került ki, hanem a sokszorosítóból — a kanizsai Elit Cípgőgyár dolgozóinak ajánlva. Érdekessége és jelentősége nem a kiválasztott költők közreadott verseinek

esztétikai értékeiben rejlik, hanem sokkal inkább mozgalmi tanúságtételében. A sokszorosított füzetecske ugyanis a már hosszú idő óta évről évre megrendezett kanizsai írótáborban részt vevő költők verseiből köt egy kis csokrocskát. Olyan versek kerültek a füzetbe, amelyek ebben a Tisza menti városkában születtek, amelyeket a szűke folyó közelsége,

vagy a kanizsai fürdőpark árnyékában csöndje, vagy még inkább a kanizsai egyszerű emberek mindennapjainak halk lüktetése hívott életre.

A kanizsai írótábor egyre kevésbé azt a célt szolgálja, hogy ihletet adjon a toll munkásainak, hogy témát adjon a vershez, elbeszéléshöz, regényhez, és még kevésbé azt, hogy módot nyújtson egy-egy irodalmi mű nyugodt szavalkiba öntéséhez. A Kanizsán töltött néhány nap nem is volna ehhez elegendő. A kanizsai napok egy-egy idősebbi téma sokoldalú megbeszélésével, kirándulásokkal, író-olvasó találkozókkal telnek el, magát az író személyét hozván közelebb az olvasóhoz — ha csak a kanizsai olvasóhoz is. Hanem azért mégiscsak elkerülhetetlen és természetes is, hogy a Kanizsán töltött napok élménye maradó nyomot hagy a költői lélekben — már egymás közelebe, az együttes élet fokozottabb átélése folytán is. Ilyen maradó nyomok a kis füzetbe összegyűjtött versek. S ment ebben az esetben az esztétikai kritérium valóban a megszületés ténye mögé szorult jelentőségben, ezért a füzetből írva, nem is azt tartom lényegesnek, hogy a versek csillogását méltassam, vagy pedig egymásik költemény költői fogyatékoságait boncolgassam. A füzetet egészben véve irodalmi életünk szavahihető tanújának tekintem — abból a szempontból is, hogy a kanizsai tábor valóban az itt élő nemzetiségek összefogását jelenti — formailag és lényegileg. Így aztán nagyon természetes, hogy ha a kis füzet alaphangja magyar is — mert hiszen összeállítói, Urbán János, Koncez István és Pató Imre is a magyarság soraiából kerültek ki —, e mellett az alaphang mellett teljes összhangban megszólal az itt élő más nemzetiségek, a szerbek, horvátok, szlovákok, románok, sőt a távolabbi szlovének, albánok és olaszok költői kinyilatkozása is, összeolvadva abba az évről évre sorra kerülő irodalmi hangversenybe, amelynek karmestere maga a mai élet és valóság, s amelynek hallgatósága egyre inkább felfigyel ezekre a hangokra — nemcsak az írótábornak vendégszeretettel nyújtó Kanizsán, hanem egész társadalmunkban is.

Azt mondtam, hogy e füzet jelentőségét nem irodalmi és esztétikai értéke adja meg, s ezért el is tekintek ennek méltatásától. Ellenben — talán nem leszek ünneprontó! — mégiscsak kell valamely észrevételt fűzni e kis füzet tartalmához. Igaz, úgy tudom, maga a füzet inkább csak ad hoc készült, az éppen rendelkezésre álló, éppen kéznél levő versekből. Észrevételem mégis éppen az összeállítással kapcsolatos. Megfigyelhető ugyanis, hogy a füzetbe felvett sok más nemzetiségű költő egy-egy versének magyar fordítása mellett megtalálhatjuk az eredetit is — például az olasz, román, szlovén, szlovák versek esetében. Ezzel szemben szembevetendő, hogy a szerbhorvát költők fordításban adott költeményei mellől általában hiányzik az eredeti vers, s ezt nagyobb hiánynak tartom, mint azt, hogy a szlovén vers mellől hiányzik a magyar fordítás. Az utóbbi ugyanis a fordítás hiányával is magyarázható, viszont a szerbhorvát versek kétségtelenül kéznél voltak, ha már a fordítás is elkészülhetett róluk. Hogy miért érzem ezt hiánynak? Egyszerűen azért, mert olvasóközönségünk — kétnyelvűségénél fogva — a szerbhorvát verseket eredetiben is élvezni tudja, s ha a fordítás mellett ott találná az eredeti szöveget, még arra is módja nyílna, hogy egybevesse a fordítást az eredetivel.

De hát mondom, nem kívánok ünneprontó lenni, s e megjegyzés ellenére is örömmel köszöntöm a kis füzetecske megjelenését, amelynek szebbé tételéhez — bár csak sokszorosított — hozzájárult Andrusko Károly linóleummetszete is a fedőlapon. Befejezésül még csupán a füzetben helyet kapott költők névsorát hadd írjam ide. Íme: Gál László, Todor Manojlović, Fehér Ferenc, Urbán János, Laták István, Francz Mihály, Tolnai Ottó, Slavko Almajan, France Filipič, Koncez István, Enver Gjerčeku, Giacomo Scotti, Ács Károly, Viera Benková Popitová, Vitazoslav Hronec, Ivan Pančić, Petar Vukov, Bihal Babinka, Marija Šimoković és Varjú György. Fordításokkal szerepelnek: Fehér Ferenc, Burkus Valéria, Ács Károly, Bogdánfi Sándor, Urbán János, Molnár Cs. Attila és Francz Mihály.

KOLOZSI TIBOR